

25.5.2021

Helsingin kaupunki
Kaupunkiympäristölautakunta

Pyöräliikenteen kehittämisohjelman 2020-2025 toteutumisen seuranta

Toimenpiteiden tilanne

HEL 2021-006222

Toimenpiteiden edistyminen

Helsingin pyöräliikenteen kehittämisohjelma 2020-2025 sisältää 34 toimenpidettä. Toimenpiteet on jaettu alatavoitteittain pyöräväyliin, ylläpitoon, työmaihin, pysäköintiin ja palveluihin sekä viestintään ja markkinointiin. Toimenpiteet on laadittu aikaisemmasta edistämishojelmasta saadun palautteen, pyöräilybarometrin, nykytilan analyysin, sidosryhmätyöpajojen, asiantuntijatyöpajojen ja asiantuntijoiden kanssa käytyjen keskustelujen perusteella. Toimenpiteitä muodostettaessa hyödynnettiin LFA-menetelmän osatekijä-ajattelua, jotta varmistuttiin toimenpiteiden kattavuudesta ja vaikuttavuudesta. Suurin osa toimenpiteistä on Helsingin projektinjohtomallin mukaisia projektikonaisuuksia, joiden sisältö määritellään tarkemmin projektin alussa.

Tärkeimmäksi toimenpiteeksi on nostettu pyöräliikenteen tavoiteverkon ripeämpi toteutuminen. Pyöräliikenteen tavoiteverkon väylien rakentaminen on usein liittynyt katujen kokonaisvaltaiseen uudistamiseen, jotka ovat kuitenkin laajoja ja aikaa vieviä prosesseja. Tästä johtuen tavoiteverkon toteutuminen ei ole edennyt tavoitellussa aikataulussa. Näin ollen nopeat toimenpiteet on otettu keinovalikoimaan, jolloin tavoiteverkon mukaisia järjestelyjä voidaan toteuttaa nopeutetulla aikataululla siten, että pyöräliikenteen verkko olisi vähintään yhdenmukaisuuden ja jatkuvuuden kannalta mahdollisimman valmis. Vuosina 2020-2025 keskitytään erityisesti kantakaupungin tavoiteverkon rakentamiseen. Kaikki ohjelmassa esitetyt toimenpiteet on kuitenkin suunniteltu niin, että ne ovat toteutettavissa esitetyssä aikataulussa ja ovat niin ikään tärkeitä päätavoitteen toteutumisen kannalta.

Suorat ja sujuvat reitit

Infrastruktuuriin liittyvän alatavoitteen alla on yhteensä kahdeksan toimenpidettä. Kehittämisohjelman tärkeimmäksi toimenpiteeksi nostettu tavoiteverkkojen priorisointi- ja toteuttamisohjelma (toimenpide 5) käynnistettiin ja kehittämisohjelman laatimisen aikana vuonna 2020. Pyörähankkeiden priorisointityö on valmis ja priorisoitavien yhteyksien listaa hyödynnetään 10-vuotisen investointiohjelman laadinnassa (talousarvio 2022).

Pyöräliikenteen tavoiteverkkojen priorisointi- ja toteuttamisohjelma -raportti valmistuu kesään 2021 mennessä. Väylien toteuttamisohjelman lisäksi alatavoitteen osalta on käynnissä kolme muuta toimenpidettä.

Ylläpito

Ylläpidon päätavoitteen alla on yhteensä yhdeksän toimenpidettä. Keskeisin toimenpide on jo vuodesta 2015 käytössä ollut tehostettu harjasuolaukseen perustuva talvihoito (toimenpide 13) keskeisimmillä pyöräliikenteen pääreiteillä. Talvikaudella 2020-2021 harjasuolattuja reittejä oli noin 52 kilometriä ja tehostetussa hoidossa oli 13 kilometriä reittejä. Verkoston laajeneminen etenee aikataulussa. Talvikaudella 2021-2022 tehostetun talvihoidon verkosto laajenee noin 75 km pituiseksi.

25.5.2021

Helsingin kaupunki
Kaupunkiympäristölautakunta

Tällä talvikaudella näiden reittien kunnossapitoa piti silmällä joukko vapaaehtoisia pyöräliikenteen talviagentteja, jotka seurasivat talvihoidon onnistumista ja raportoivat siitä kaupungille. Työn tuloksia käytetään hyväksi talvihoidon laadun parantamiseen ja kehittämiseen. Hanke tehtiin yhteistyössä Helsingin polkupyöräilijät ry:n (Hepo) kanssa.

Tehostetun talvihoidon lisäksi yhtä toimenpidettä lukuun ottamatta kaikki ylläpitoon liittyvät toimenpiteet ovat jo käynnissä.

Työmaat

Työmaiden alatavoitteen alla on yhteensä seitsemän toimenpidettä. Työmaiden osalta keskeisenä tavoitteena on pyöräliikenteen tasavertainen kohtelu muun ajoneuvoliikenteen tavoin työmaa-aikaisissa järjestelyissä. Helsingin kaupunki aloitti helmikuussa 2019 laajan hankkeen, jolla tähdätään katutöiden aiheuttamien haittojen vähentämiseen. Pyöräliikenteen tarpeiden huomiointi ja näin ollen kaikki työmaihin liittyvät toimenpiteet on kytketty osaksi laajempaa katutöiden haittojen vähentämisprojektia.

Kehittämishjelman kannalta keskeisin työmaihin liittyvä toimenpide on pyöräliikenteen tilapäisten järjestelyjen suunnitteluohjeen laatiminen ja työmaaohjeiden päivittäminen (toimenpide 18). Työmaaohje tullaan sisällyttämään asiakaslähtöinen työmaa - käsikirjaan, joka tulee olemaan jatkuvasti päivittyvä. Tavoitteena on ottaa ohje käyttöön kesällä 2021, jonka myötä ohjetta kehitetään jatkossa rullaavasti.

Työmaaohjeen lisäksi kaikki työmaihin liittyvät toimenpiteet ovat käynnissä osana laajempaa kaupunkitason työmaaprojektia.

Pyöräpysäköinti ja -palvelut

Pyöräpysäköinti ja -palvelut alatavoitteen alla on yhteensä kuusi toimenpidettä. Pyöräpysäköinnin suunnittelu ja toteutus on vuodesta 2015 alkaen ollut systemaattista. Näin ollen alatavoitteen osalta keskeisin toimenpide kehittämissuunnitelmassa on pyöräpysäköinnin toteuttamissuunnitelmien laatiminen ja toteuttaminen (toimenpide 28). Toimenpiteessä tehdään toteuttamissuunnitelmat, jotka muodostavat kokonaisuuden ja laaditaan sen mukaiset tarkemmat toteuttamisen mahdollistavat suunnitelmat.

Toimenpide etenee hyvin ja Pyöräpysäköinnin yleissuunnitelma -työssä on laadittu yleisten alueiden osalta toteuttamissuunnitelmaa. Lisäksi HKL on laatinut toimenpideohjelman kaikkien joukkoliikenneasemien liityntäpyöräpysäköinnin parantamisesta. Vuonna 2021 toteutetaan näistä neljä kohdetta, joihin saatiin Traficomien kävelyn ja pyöräliikenteen investointiohjelman valtionavustusta.

Markkinointi ja viestintä

Markkinointi ja viestintä alatavoitteen alla on yhteensä neljä toimenpidettä. Keskeisin vuoden 2020-2021 toimenpiteistä on ollut pyöräliikenteen viestintäsuunnitelman laatiminen (toimenpide 33). Viestintäsuunnitelmassa mm. suunnitellaan kampanjat, sidosryhmät, viestintäkanavat ja -menetelmät sekä mediaviestinnän periaatteet ja määritteellään viestinnän vastuunjako kaupungilla. Pyöräliikenteen viestintäsuunnitelma on nyt viimeistelyvaiheessa.

Pyöräliikenteen seudullinen markkinointistrategia valmistui HSL:n johdolla jo vuonna 2020. Näiden lisäksi kaikki muutkin alatavoitteen mukaiset toimenpiteet ovat paranaikaa käynnissä.

25.5.2021

Helsingin kaupunki
Kaupunkiympäristölautakunta**Tavoitteiden toteutumisen seuranta**

Pyöräliikenteen kehittämissohjelman keskeisiksi toiminnan mittareiksi on valittu rakennettujen pyöräväylien ja pyöräpysäköintipaikkojen määrä. Jotta tavoitteisiin päästään, on kantakaupungin tavoiteverkkoa ja baanoja rakennettava keskimäärin 15 km vuodessa ja pyöräpysäköintipaikkoja toteutettava keskimäärin 900 kappaletta vuosittain.

Kantakaupungin tavoiteverkon yhteenlaskettu pituus on 130 km ja siitä on vuoteen 2021 rakennettu yhteensä 34,5 km. Lisäksi rakenteilla on 15,5 km. Näin ollen kantakaupungin tavoiteverkosta on joko toteutettu tai rakenteilla yhteensä 50,0 km.

Baanojen tavoiteverkon yhteenlaskettu pituus on myös 130 km ja siitä on vuoteen 2021 rakennettu baanoille määritetyllä laatutasolla yhteensä 8,4 km. Lisäksi rakenteilla on 11,7 km. Näin ollen baanojen tavoiteverkosta on joko toteutettu tai rakenteilla yhteensä 20,1 km.

Pyöräpysäköintipaikkoja on suunniteltu toteutettavaksi vuonna 2021 yhteensä noin 1000 kappaletta. Pyörätelineitä toteutetaan Kamppiin, Katajanokalle ja Malmille.

Keskeisiksi vaikuttavuuden mittareiksi on valittu pyöräliikenteen kulkutapaosuus, koettu turvallisuus ja tyytyväisyys. Tavoitteet on asetettu seuraavasti:

- pyöräliikenteen kulkutapaosuus nousee 13 %:iin vuonna 2025 ja 20 %:iin vuonna 2025
- turvalliseksi pyörällä liikkuvien osuus nousee 25 %:iin vuonna 2025
- tyytyväisten osuus Helsinkiin pyöräilykaupunkina nousee 35 %:iin vuonna 2025.

Tietoa näiden mittareiden osalta kerätään parillisina vuosina toteutettavassa pyöräilybarometri -tutkimuksessa. Vuonna 2020 pyöräliikenteen kulkutapaosuus kaikista matkoista oli 11 %, turvalliseksi pyörällä liikkumisen kokevien osuus oli 17 % ja tyytyväisten osuus oli 24 %. Edellisiin vuosiin nähden on tapahtunut pientä kasvua.

Liitteet	Liitenumero	Asianumero	Liitteen nimi
----------	-------------	------------	---------------

[LisäärivejäTAB]